

Az Európa Parlament javaslatát elvetette a Miniszterek Tanácsa

Miközben Magyarország polgárai a határon kívüli magyarok kettős állampolgárságát utasították el, az Európa Parlament (EP) 471 képviselője elfogadta **Carlos Coelho** portugál EP képviselő jelentését, amelyet az európai polgárok egységes biometrikus útlevélről szóló uniós jogszabály-tervezetről írt. A kereszténydemokrata néppárti képviselő tagja az EP Állampolgári Jogokért és Szabadságjogokért, valamint a Belügyekért és az Igazságügyért Felelős Bizottságnak. [A magyar EP képviselők közül Kósáné Kovács Magda (MSZP) és Gaál Kinga (Fidesz) tagjai a nevezett európa-parlamentari szakkbizottságoknak.] Az Európai Bizottság 2004. február 18.-án COM2004/116 számon előterjesztett javaslatát kitüntetett felelősséggel átgondolva, kijelölt témafelelősként módosító jelentést írt Carlos Coelho, melyet azóta röviden "Coelho-jelentés"-ként tartanak számon Brüsszelben. 118 ellenszavazatot is kapott a jelentés, pedig elsősorban olyan módosító javaslatokat tartalmazott, amelyekkel körültekintően figyelembe vette az európai polgári- és szabadságjogainkat, és amelyekkel a Bizottsági javaslat nem sokat törődött (mert a terrorizmus elleni harc mindent felülírhat). Az Európa Parlament képviselői is pártpolitikai alapon voksolhatnak sok esetben, hiszen elemezve az eljárást, itt is tettenérhető az a magyar parlamenti politikai mentalitás, hogy "nem az a fontos, mit mond, hanem az, hogy ki mondja", azaz melyik politikai párt képviselője. Ez a megállapítás akár arra a tényre is alapozható, hogy egy liberális elveire büszke magyar EP képviselő bevallja, hogy ő leszavazta a személyiségi jogok védelmére megfogalmazott módosításokat. A plenáris ülésen csak hat EP képviselő jelezte tartózkodó szavazatával, hogy esetleg felkészületlenül érte a vélemény-nyilvánítás.

A magyar média – ki tudja milyen sugallatra – december elején (Mikulástól - Luca napig) telekürtölte "az ujjnyomatos útlevélről" az írott és elektronikus sajtót. Ime néhány cím és vélemény:

- "Kötelező lesz az ujjnyomat az Európai Unió útleveleiben"- Jogi Fórum 2004.12.06.
- "Visszaélhetnek az ujjnyomatos útvelekkel"-origo.hu 2004.12.10.
- "Az EU "rabjai" - Megfigyelnék az állampolgárokat?"- HírTV 2004.12.14.
- 2004.12.13. Időpont 06:35 Adó : TV2 Műsor : Reggeli információs magazin:" Baráth Etele (MSZP), európai ügyekért felelős tárca nélküli miniszter: - Tudom, hogy ez személyiségi jogokat érintő kérdés, de ugyanakkor föl kell vetni, hogy most melyik fontosabb? A biztonsága az adott országnak és a társadalomnak, vagy ez a jog?"
- 2004.12.12. Időpont 07:00 Adó : MTV 1 Műsor : Nap-kele: "Tiltakoznak az európai adatvédelmi biztosok, és civil szervezetek az ujjnyomatos útlevél ellen. A » biometrikus « okmányról szóló javaslatot ha addig valamelyik ország nem vétőzza meg, hétfőn várhatóan vita nélkül fogadja el az unió illetékes tanácsa. A támogatók szerint a digitális fényképre, és az ujjnyomatra a terrorizmus elleni harc miatt van szükség. Az ombudsmanok viszont azt mondják, hogy ez sérti az alapvető emberi jogokat."

December 13.-án, hétfőn a tagállamok minisztereinek általános és külügyi tanácsa mondta ki a végső döntést a biometrikus útlevélről. Erre utaztak ki magyar részről Baráth Etele és Somogyi Ferenc miniszter urak. "Már csak formaságok vannak hátra..." - nyilatkozta az EU ügyekért felelős miniszter kiutazása előtt – tehát beleszólás nincs! A hétfői döntésről már szófukar volt a média. Csak annyit lehetett megtudni, hogy az EP semelyik módosító javaslatát nem fogadta el a Miniszterek Tanácsa. A tanácskozás résztvevőiről a csoportképek persze megjelentek a médiában, de a tanácskozás tartalmi dokumentumait rejtő Internet linkeket csak januárban lehetett kinyitni. A 450 millió EU polgár közül talán nem vagyok egyedül, aki számára érthetetlen, hogyan lehetséges az, hogy az EP képviselők közel 80% -a által elfogadott, az EU polgárok emberi jogait

védő módosításokat a Miniszterek Tanácsa figyelembe sem veszi, és ezt indoklásra sem tartja érdemesnek. Ezért a **“Coelho-jelentés”** figyelemre méltó módosításait fontosnak tartom megismertetni a közvéleménnyel, mert abból megismerhető, hogy a brüsszeli adminisztráció amerikai nyomásra az új jogszabállyal milyen módon veszélyeztetné az Unió polgárainak alapvető jogait.

Akkor ismerjük most meg a lényeges módosításokat:

A Tanácsi Rendelet bevezető indoklásának (2) bekezdése így szól:

“Az útlevélre vonatkozóan 2000. október 17.-én a Tanács keretén belüli ülésen a tagállamok kormányképviselőinek Határozata által bevezették a minimális biztonsági szabványokat. Most időszzerűvé vált, hogy ezt a Határozatot lecseréljük és feljavítsuk egy Közösségi intézkedéssel, azért, hogy az útlevelekre vonatkozóan egy harmonizált és megerősített biztonsági szabványt hozzunk létre, hogy védjük azt a hamisításokkal szemben. Egyidejűleg biometria elemeket kell integrálni az útlevelebe, azért, hogy megbízható kapcsolatot teremtsünk az okmány és az igazi tulajdonos között.”

Ezt egészíti ki Coelho képviselő jelentésének 2.a pontja:

“Az útlevélben a biometrikus adatot csak a dokumentum hitelességének ellenőrzésére szabad használni, az útlevelel és hordozója közötti közvetlen azonosítás a jellemzők összehasonlításával törvényes keretek között lehetséges.”

A rendelet szövegét 27 helyen kívánta módosítani a “Coelho-jelentés”, melyek közül 19-nek a szerzője is Carlos Coelho. A többi módosítást különböző képviselői csoportok kérték, és a neveik alapján az is megállapítható, hogy az új tagországok képviselői között is volt e kérdésben aktív képviselő, mint pl. Tatjana Zdanoka. Coelho véleménye szerint – mely tőle teljesen függetlenül fél év óta bennem is megfogalmazódott – a legfontosabb módosításra szoruló kérdés az, hogy a biometria adatokból adatbázis ne épülhessen, és az ilyen adatokat az útlevelelben csak megfelelő biztonsággal legyen szabad tárolni úgy, hogy a hozzáférés is csak törvényes kereteken belül legyen lehetséges. Technikailag ez ma megoldható, és ezért megoldandó feladat. A rendelet bevezetésének határidejét is e feladat elvégzésének feltételéhez kell kötni.

Tehát továbbá a Tanácsi Rendelet 1. cikkelyének 2.§-a a következőt írja: *“Az útlevelelnek egy magas fokon védendő megfelelő kapacitású tároló eszközt és egy arcképet kell tartalmaznia. A Tagállamok az útlevelelbe integrálhatnak kompatibilis formátumú ujjlenyomatokat is.”* A “Coelho-jelentés” módosító szövege viszont egy lényeges kiegészítést is tartalmaz: *“Az útlevelelnek egy nagy biztonságú megfelelő kapacitású tároló eszközt kell tartalmaznia, és e képesség integritását meg kell őriznie, emellett hitelesen és bizalmasan kell az adatokat tárolnia. A tároló eszköznek egy arcképet kell tartalmaznia. A Tagállamok az útlevelelbe integrálhatnak kompatibilis formátumú ujjlenyomatokat is. **Nem szabad felállítani olyan központi adatbázist, amely az uniós polgárok biometria és egyéb adatait tartalmazó európai uniós útlevelelre és utazási dokumentumokra épül.**”* Ez a tiltás elsősorban azért fontos korlátozás, mert nem engedi meg az útlevelet igénylő európai polgár “rabosítását”, mint ahogy teszi azt az amerikai vízumot igénylővel a US-VISIT program.

Ha adatbázisba nem kerül a biometria adatunk, csak a saját útlevelünkbe rejtett mikro chip-be, amely számunkra és minden jogosulatlan számára garantáltan kiolvashatatlanul tárolja - joggal féltett - személyes adatunkat, akkor korszerűen védekezünk a hamisítókkal szemben és nehezen szerzett emberi jogaink sem sérülnek. Ezért szeretném, ha a többi mellett a Coelho-féle 11. módosítás is bekerülne a rendeletbe, mely a 4. cikkely 2.§-át hivatott kiegészíteni:

**“2.a Az útlevelelben lévő biometria jellemzők csak ellenőrzésre használhatóak
(a) a dokumentum hitelesítése, valamint**

(b) az útlevél és hordozója közötti közvetlen azonosítás e jellemzők összehasonlításával történhet, amikor az törvényes keretek között lehetséges”.

A www.EUvonal vitafórumán olvasható kérdésre - "Akar-e az EU polgára biometrikus útiokmányt, vagy csak a Bizottság? – a válasz: akarva-akaratlanul, ha újat kér „rabosított”-at fog kapni kb. 18 hónap múlva. Az EU polgár véleménye, képviseleti joga, emberi méltósága, személyiségi joga pedig nem érdekes, mivel EP képviselőjének sincs minden esetben együtt-döntési joga az Unióban. A fontos az, hogy mit határozott a Miniszterek Tanácsa, az EU polgár feladata ebben az esetben csak annyi lesz - elfogadni a „gondoskodást”, és jó adófizetőként előteremteni a rávalót. Az Unió határán belüli szabad mozgás az EU polgárának megmarad, mint schengeni vívmány, de a zsebéből az útlevelébe rejtett RFchip adatait észrevétlenül ott olvastatja ki a hatóság ahol akarja, hiszen technikailag ez megoldható.

Budapest, 2005. január 18.

Haraszi Pál
villamosmérnök